

Commentary

Depiction of Health

2020; 11(2): 94-97

<http://dohweb.tbzmed.ac.ir>

The Necessity of Knowledge Management in Novel Coronavirus (COVID-19) Crisis

Morteza Heidari*¹

Keywords:

Coronavirus
COVID-19
Knowledge
Management
Emergencies
Creativity
Iran

Abstract

The COVID-19 pandemic, also known as the coronavirus pandemic, as an emerging disease brought about one of the most critical situations for the health care system. One of the most critical conditions placed facing the health care services' system. The difficulty of managing this crisis, particularly with the special conditions of Iran, the unknown nature of the disease and the lack of sufficient experience, provided the arena for creativity and various innovations. These valuable experiences, if managed and turned into explicit knowledge, will provide valuable reserves for the Iranian and the world and health care system and neglect of explicit knowledge, it will lead to the loss of this enormous capital.

Citation: Heidari M. The Necessity of Knowledge Management in Novel Coronavirus (COVID-19) Crisis. Depiction of Health. 2020; 11(2): 94-97.

1. Spiritual Health Research Center, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran (Email: mortezaheidari.mh@gmail.com)

ضرورت مدیریت دانش در بحران کرونا ویروس جدید (کووید-۱۹)

مرتضی حیدری*

چکیده

شیوع و همه‌گیری جهانی ویروس جدید کرونا (کووید-۱۹) به عنوان یک بیماری پاندمیک، یکی از بحرانی‌ترین شرایط را پیش روی نظام ارائه‌ی خدمات سلامت قرار داد. دشواری مدیریت این بحران به‌ویژه با شرایط خاص کشور ایران و ناشناخته بودن بیماری و نبود تجارب کافی، عرصه را برای خلاقیت و نوآوری‌های مختلف فراهم نمود. این تجارب ارزشمند در صورت مدیریت و تبدیل شدن به دانش صریح، ذخیره‌ی ارزشمندی در اختیار نظام ارائه‌ی خدمات سلامت کشور و جهان قرار خواهد داد و غفلت از این مهم، به اتلاف این سرمایه‌ی عظیم منجر خواهد شد.

کلیدواژه‌ها: کروناویروس، کووید-۱۹، مدیریت دانش، اورژانس، خلاقیت، ایران

نحوه استناد به این مقاله: حیدری م. ضرورت مدیریت دانش در بحران کرونا ویروس جدید (کووید-۱۹). تصویر سلامت ۱۳۹۹؛ ۱۱(۲): ۹۴-۹۷.

۱. مرکز تحقیقات سلامت معنوی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران (Email: mortezaheidari.mh@gmail.com)

حقوق برای مؤلف(ان) محفوظ است. این مقاله با دسترسی آزاد در تصویر سلامت تحت مجوز کرییتیو کامنز (<http://creativecommons.org/licenses/bync/4.0/>) منتشر شده که طبق مفاد آن هرگونه استفاده غیر تجاری تنها در صورتی مجاز است که به اثر اصلی به نحو مقتضی استناد و ارجاع داده شده باشد.

دانش صریح است (۵). مدیریت دانش در حوزه سلامت با فرصت‌ها و چالش‌های زیادی مواجه بوده است (۶) و امروزه با توسعه ارتباطات، فرصت‌ها و تهدیدهای دیگری برای آن مطرح شده است (۷) و لازم است در عین اجتناب از آسیب‌ها، استفاده مطلوب از ظرفیت‌های رسانه‌های اجتماعی و فضای مجازی به عمل آید (۸).

اگرچه مدیریت دانش به عنوان یکی از سرمایه‌های راهبردی هر سازمان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، در مدیریت بحران کرونا به دلیل ناکارآمدی روش‌های معمول و متعارف و فراهم شدن فرصت بیشتر برای ارائه راهکارهای خلاق و نوآورانه، مستلزم توجه بیشتری است. بدیهی است در این زمینه، نه تنها تجارب موفق، بلکه ناکامی‌ها و چالش‌ها نیز باید لحاظ شود. موارد زیر نمونه‌هایی برای پرداخته شدن در حوزه‌ی مدیریت دانش است:

- فعالیت شبکه‌های بهداشت و درمان کشور و بسیج ملی مقابله با بیماری کرونا در غربالگری و بیماریابی فعال (۹)
- استفاده از تجارب و توانمندی‌های نیروهای نظامی و انتظامی و بسیج در فعالیت‌های مدیریت بحران کرونا (۱۰)
- فعالیت جهادی گروه‌های جهادی و داوطلبان مردمی در عرصه‌های متفاوت خدمتگزاری در راستای کاهش بار مشکلات در دوران دشوار مواجهه با کرونا (۱۱)
- حرکت‌ها و مشارکت‌های اجتماعی در عرصه‌ی مراقبت از بیماران و ترمیم مشکلات اجتماعی و اقتصادی
- تلاش‌های علمی پژوهشگران علوم پزشکی در راستای ارائه داروها و راهکارهای درمانی و نوآوری‌های عرضه‌شده از سوی گروه‌های علمی و پژوهشی در راستای پاسخ‌گویی به نیازها (۱۲)
- تدابیر مناسب برای عدم غفلت از سایر بیماران و بیماری‌ها در زمان بحران
- جامع‌نگری در رشد و پرورش شایستگی‌های مورد انتظار از کارکنان نظام سلامت در فرایندهای آموزشی
- مدیریت تأثیر بیماری و جو همراه با آن بر روی مشارکت‌های مردمی از جمله کاهش اهدای خون (۱۳)
- مدیریت مداخلات غیراستاندارد و توسط افراد فاقد صلاحیت در فرایندهای درمانی (۱۴)
- طراحی نظام کارآمد و اثربخش اطلاعاتی با اهداف پژوهشی و مدیریتی
- توجه به ضرورت حمایت‌های روان‌شناختی و معنوی در شرایط بحرانی
- برنامه‌ریزی جامع در زمینه‌ی آموزش و پرورش و آموزش عالی در شرایط پیش‌بینی نشده
- بدیهی است نظام سلامت با نگاهی جامع و کل‌نگرانه به مقوله‌ی سلامت انسان‌ها، باید فراتر از سلامت جسمی افراد را

نظام ارائه‌ی خدمات سلامت در ایران و بسیاری از کشورهای جهان در سال ۲۰۲۰، با یکی از بحرانی‌ترین شرایط تاریخ خود مواجه شد. شیوع و همه‌گیری جهانی کرونا به عنوان یک بیماری نوپدید، نه تنها بسیاری از دستاوردهای علوم پزشکی و بهداشتی را به چالش طلبید، بلکه بخش قابل توجهی از بنیان‌های اجتماعی و سیاسی را نیز با پرسش‌های جدی مواجه کرد (۲۰۱). نبود واکسن، دارو و شیوه‌ی درمانی پذیرفته‌شده و مورد توافق، پیچیدگی و ناشناخته بودن بیماری از نظر تظاهرات بالینی، شیوه‌ی انتقال و پیامدهای غیرقابل پیش‌بینی آن از یک سو و موج ویرانگر و مهلک بیماری از سوی دیگر، همراه با فضا سازی‌های رسانه‌ای و تبلیغاتی، فشار سنگینی را بر تمامی سطوح اعم از فرد فرد جامعه تا سیاستگذاران و مدیران کلان وارد کرد، در شرایطی که اکثریت این افراد فاقد تجارب مشابه در زندگی فردی و حرفه‌ای خویش بودند.

به علاوه، از آنجا که در زمان شیوع و همه‌گیری بیماری در ایران، بسیاری از کشورهای جهان به ویژه در اروپا و آمریکا هنوز با این معضل مواجه نشده بودند و شاید پیش‌بینی این بحران با چنان ابعاد گسترده‌ای که بعداً مشاهده شد، در آن کشورها دور از انتظار بود، فشار مضاعفی را در افکار عمومی داخل کشور و در عرصه‌ی بین‌المللی بر نهادهای حاکمیتی کشور به ویژه در بخش سلامت تحمیل می‌نمود که تصمیم‌گیری‌های حساس و خطیر این دوران را که می‌توانست تبعات پیش‌بینی نشده‌ای بر زندگی افراد بر جای بگذارد، دشوارتر می‌ساخت. کمبودهای تجهیزاتی، دارویی و مواد مصرفی آن که بخشی از آن ناشی از تحریم‌های ظالمانه و بخشی ناشی از نیازهای کاذب القایی رسانه‌ها و یا سودجویی و سوءاستفاده‌ی برخی از افراد فرصت‌طلب بود و نیز نبود تمهیدات لازم و کافی برای مواجهه با این معضل در حوزه‌ی سلامت، از دیگر عوامل دشوارکننده و موانع مدیریت بحران بود. اگرچه امروزه و با گذشت سه ماه از شروع این بیماری در ایران و با نگاهی به آمارهای ابتلا و مرگ‌ومیر ناشی از بیماری کرونا در کشور در مقایسه با برخی کشورهای دیگر (۳) با در نظر گرفتن همه‌ی شرایط و واقعیت‌ها، کارنامه‌ی مدیریت بخش سلامت کشور در این زمینه، عملکردی قابل دفاع به نظر می‌رسد، با این حال، بدون تردید، انتظار می‌رود در صورت رخداد شرایط مشابه در کشور با توجه به سناریوهای مختلف محتمل در زمینه‌ی ادامه یا عود بیماری (۴)، با بهره‌گیری از تجارب حاصل شده در این دوره، موفقیت بیشتر، مرگ و میر و خسارات کمتر و مدیریت منسجم‌تری را شاهد باشیم. بدین ترتیب، به نظر می‌رسد مدیریت دانش کسب‌شده در این دوران، از اهم ضرورت‌ها و اولویت‌های بخش سلامت کشور باشد. مدیریت دانش به طور خلاصه، فرایند تبدیل دانش ضمنی تولیدشده در سازمان به

References

1. Neely AH, Lopez PJ. Care in the time of covid-19. *Antipode online blog*. 2020 [retrieved at 19 May 2020]. Available from: <https://antipodeonline.org/2020/03/10/care-in-the-time-of-covid-19/> (last accessed 9 April 2020).
2. Kickbusch I, Leung GM, Bhutta ZA, Matsoso MP, Ihekweazu C, Abbasi K. Covid-19: how a virus is turning the world upside down. *BMJ*. 2020. 3;369: m1336. doi: 10.1136/bmj.m1336.
3. WHO. Coronavirus disease (COVID-19) pandemic. *WHO*. 2020 [retrieved at 19 May 2020]. Available from: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>.
4. Harirchi, Iraj. Three probable scenarios for the future of COVID-19. *PANA*. 2020 [retrieved at 19 May 2020]. Available from: <http://www.pana.ir/news/1073963>. (Persian)
5. Nickols F. The knowledge in knowledge management. *The knowledge management yearbook 2000-2001*. 2000; 740: 12-21.
6. El Morr C, Subercaze J. *Knowledge management in healthcare. Handbook of research on developments in e-health and telemedicine: Technological and social perspectives*. IGI Global; 2010. p. 490-510.
7. Panahi S, Watson J, Partridge H. Conceptualising social media support for tacit knowledge sharing: physicians' perspectives and experiences. *J Knowledge Management*. 2016; 20(2): 344-63. doi: 10.1108/JKM-06-2015-0229.
8. Taheri MS, Falahati F, Radpour A, Karimi V, Sedaghat A, Karimi MA. Role of Social Media and Telemedicine in Diagnosis & Management of COVID-19; An Experience of the Iranian Society of Radiology. *Arch Iran Med*. 2020; 23(4): 285-86. doi: 10.34172/aim.2020.15.
9. Raeisi A, Tabrizi JS, Gouya MM. IR of Iran National Mobilization against COVID-19 Epidemic. *Arch Iran Med*. 2020; 23(4): 216-19. doi: 10.34172/aim.2020.01.
10. Shirzad H, Abbasi Farajzadeh M, Hosseini Zijoud SR, Farnoosh G. The Role of Military and Police Forces in Crisis Management due to the COVID-19 Outbreak in Iran and the World. *J Police Med*. 2020; 9(2): 63-70. (Persian)
11. Iran UNi. In Iran, Volunteers Join the Battle against COVID-19. *Iran UNi*. 2020 [cited 19 May 2020]. Available from: <https://un.org.ir/en/news-page/health-news/item/6444-in-iran,-volunteers-join-the-battle-against-covid-19.html>.
12. Tasnimnews. Iran Opens New Innovation Center, Unveils 6 Coronavirus-Related Products. *Tasnimnews*. 2020 [cited 19 May 2020]. Available from: <https://www.tasnimnews.com/en/news/2020/04/18/2246200/iran-opens-new-innovation-center-unveils-6-coronavirus-related-products>. (Persian)
13. Mohammadi S, Yazdi SMT, Eshghi P, Norooznezhad AH. Coronavirus-19 Disease (COVID-19) and Decrease in Blood Donation: Experience of Iranian Blood Transfusion Organization (IBTO). *Vox Sanguinis*. 2020 [cited 9 apr 2020]. doi: 10.1111/vox.12930.
14. Isna. Iranian Deputy Medical System Organization correspondence regarding the entry of Iranian medicine into Corona treatment. *Isna*. 2020 [cited 19 May 2020]. Available from: <http://www.isna.ir/news/99010803793>. (Persian)